

## Sprawozdanie

Wydziału krajowego o potrzebie uchwalenia kredytu dodatkowego na pokrycie niedoboru z r. 1882.

### Wysoki Sejmie!

Allegat.

Rachunki wydatków i dochodów funduszu krajowego za rok 1882 nie są jeszcze tak skompletowane, żeby już teraz Wydział krajowy mógł przedłożyć Wysokiemu Sejmowi całkowite zamknięcie jako podstawę do uchwalenia absolutoryum. Znany jest już jednak wynik najważniejszych działów budżetowych, a ztąd wnosić można w przybliżeniu o ogólnym rezultacie. Dołączony wykaz rachunkowy <sup>1</sup> przedstawia taki wynik w przybliżeniu, mianowicie wydatki w kwocie 3,106.736 zł. 99 ct. a dochody w kwocie 3,009.774 zł. 33 ct. Rubryki, do których nie zostały jeszcze dostarczone wszystkie potrzebne materiały rachunkowe, wypełnione zostały tylko cyframi uchwalonego przez Wysoki Sejm preliminarza.

Ponieważ ani rzeczywisty wynik w tych ostatnich rubrykach, ani ewentualne uzupełnienia innych rubryk nie wywrą znacznego wpływu na rezultat ogólny, przeto wynikający z powyższego zestawienia dochodów i wydatków niedobór w kwocie 96.962 zł. 66 ct. w. a. można już w zaokrąglonej sumie 97.000 zł. przyjąć za rezultat rzeczywisty gospodarstwa budżetowego w r. 1882. Rezultat taki wymaga wczesnego obmyślenia potrzebnych środków pokrycia, gdyż jak praktyka budżetowo-administracyjna z okresu 1877—1880 wykazała, odraczanie stanowczych zarządzeń w wypadkach spostrzeżonego niedoboru bez realnej podstawy do oczekiwania korzystniejszego zwrotu w sytuacji finansowej, sprowadza później tylko tem większe trudności w uporządkowaniu budżetu.

Niedobór z r. 1882 nie może być położony na karb administracji Wydziału krajowego, w której na każdym kroku przestrzegana była wszelka możliwa oszczędność. Że ogólny wynik tej administracji bez względu na niedobór przedstawia się korzystnie, to wykazuje następujące zestawienie. Wysoki Sejm preliminował dochody na rok 1882 w kwocie 3,134.030 zł., a wpłynęło tymczasem rzeczywiście tylko 3,009.774 zł. 33 ct., czyli o 124.255 zł. 67 ct. mniej. Z porównania tej kwoty niedoboru w dochodach preliminowanych z kwotą całego rzeczywistego niedoboru budżetowego (96.962 zł. 66 ct.), okazuje się korzystny dla gospodarstwa krajowego wynik w kwocie 27.293 zł. 1 ct. Wypływa ztąd bowiem, że gdyby dochody wpłynęły były w r. 1882 w kwocie przez Wysoki Sejm preliminowanej, gospodarstwo Wydziału krajowego w tym roku skończyłoby się było nie niedoborem, lecz nadwyżką dochodów w kwocie 27.293 zł. 1 ct. nawet mimo przekroczenia budżetu przez krajową Radę szkolną, przedstawionego w rubryce VII. wydatków w kwocie przeszło o połowę mniejszej (13.941 zł.), aniżeli rachunek krajowego funduszu szkolnego wykazuje (28.174 zł.). Ta ostatnia różnica tłumaczy się tem, że w objętych także rubryką VII. a zupełnie od dyspozycji Wydziału krajowego zależnych wydatkach osiągnięta

została równocześnie oszczędność, która wystarczyła na skompenzowanie większej połowy przekroczenia w krajowym funduszu szkolnym wykazanego.

Z powyższego przedstawienia stanu rzeczy wypływa, że źródło niedoboru z r. 1882 tkwi w nadzwyczajnie niekorzystnej różnicy między preliminowaną przez Wysoki Sejm (2,787.750 zł.), a rzeczywiście wpłaconą kwotą (2,579.762 zł.) dodatku krajowego. Różnica ta wynosi 207.988 zł. na niekorzyść funduszu krajowego. Już w przedłożonym Wysokiemu Sejmowi na bieżącej sesji sprawozdaniu o preliminarzu na r. 1884 Wydział krajowy wskazał na powody znacznej różnicy między preliminowaną a rzeczywiście wpłaconą kwotą dodatków krajowych. Przyjęta przez Wysoki Sejm za podstawę wymiaru dodatku krajowego wysokość podlegających temu dodatkowi podatków bezpośrednich, okazała się wygórowaną, a z tego powodu i sam wymiar dodatków niedostatecznym w stosunku do potrzeby. Nie tylko tak częste w kraju naszym klęski elementarne, które także i w roku 1882 oddziaływały niekorzystnie na wysokość uiszczonych podatków, a wraz z nimi i dodatków krajowych, lecz nadto liczne sprostowania w wymiarze podatku gruntowego według nowej ustawy sprawiły, że suma podatków wpłaconych pozostała stosunkowo znacznie w tyle po za sumą preliminowaną przez c. k. władze skarbowe. Skoro Rząd zawiódł się w oczekiwaniach swoich, obliczając jak się pokazało za wysoko własną należytość podatkową, to w konsekwencji naturalnej zawiesić musiały także obliczenia Wysokiego Sejmu, na których opierał się wymiar dodatku krajowego.

Jednakże nawet mimo tak niekorzystnej różnicy między preliminowaną na rok 1882 a rzeczywiście wpłaconą kwotą dodatków krajowych, zamknięcie rachunków za ten rok nie byłoby się skończyło niedoborem, gdyby Wydziałowi krajowemu oddane zostały do dyspozycji pozostałości z rachunków za lata ubiegłe. Wynosiły one razem 164.020 zł. 43 ct., a więc przewyższały wykazaną kwotę niedoboru o 67.058 zł. Z tej pozostałości jednak Wysoki Sejm zeszłoroczną uchwałą finansową przeznaczył 160.000 zł. w. a. na pokrycie wydatków budżetu na rok 1883, a tem samem odjęta została Wydziałowi krajowemu możność pokrycia niedoboru z roku 1882 bez odnoszenia się do Wysokiego Sejmu.

W tej chwili Wydział krajowy znalazł się w obec niewątpliwego już niedoboru bez żadnych środków pokrycia i uważa przedstawienie tego stanu rzeczy za obowiązek oględnej i troskliwej gospodarki, a pokrycie niedoboru kredytem dodatkowym za konieczność finansową. Z tego też powodu Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Na pokrycie niedoboru z roku 1882. wstawia się w budżet na rok 1884. jako kredyt dodatkowy kwotę 97.000 złr. w. a.“

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 25. Września 1883.

Marszałek krajowy:

**Dr. Mikołaj Zyblíkiewicz** w. r.

Sprawozdawca:

**Dr. Józef Wereszczyński** w. r.

Członek Wydziału krajowego.

**Alegat Sprawozdania Wydziału krajowego do L. 47.834.**

Wyszczególnienie		Zmiana	Wydział		Wyszczególnienie	Lp. porządkowa
1882	1881		1882	1881		
119,188	101,880	17,308	1	101,880	Wydatki	I
2,155	2,155	0	2	2,155	"	II
14,941	14,941	0	3	14,941	"	III
18,078	18,078	0	4	18,078	"	IV
7,837	7,837	0	5	7,837	"	V
12,110	12,110	0	6	12,110	"	VI
54,334	54,334	0	7	54,334	"	VII
2,178	2,178	0	8	2,178	"	VIII
52,597	52,597	0	9	52,597	"	IX
22,681	22,681	0	10	22,681	"	X
12,879	12,879	0	11	12,879	"	XI
4,130	4,130	0	12	4,130	"	XII
7,150	7,150	0	13	7,150	"	XIII
67,188	67,188	0	14	67,188	"	XIV
			15		"	XV
			16		"	XVI
			17		"	XVII
			18		"	XVIII
			19		"	XIX
			20		"	XX
			21		"	XXI
			22		"	XXII
			23		"	XXIII
			24		"	XXIV
			25		"	XXV
			26		"	XXVI
			27		"	XXVII
			28		"	XXVIII
			29		"	XXIX
			30		"	XXX

**WYKAZ**

**wydatków i dochodów funduszu krajowego**

za rok 1882.

**Uwaga.** Wynikłości poszczególnione w niniejszym wykazie podaje się z zastrzeżeniem, albowiem jako jeszcze ostatecznie nie rozrachowane i nie sprawdzone, są tylko przybliżone i przy zamknięciu rachunków ulegną zmianie w niektórych rubrykach.

Liczba rubryki budżetu	Poszczególne	Wynikłość z r. 1882			Kwota preliminowana według ustawy z dnia 21. do 24. Paźdz. 1881	Kredyta dodatkowe	W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wyniki			
		zł.	ct.	1/2			zł.	zł.	mniejsze	większe
									zł.	zł.
	<b>Wydatki.</b>									
I.	Koszta reprezentacji kraju . . . . .	94.894	57	1	101.380	.	6.485	.		
II.	„ zarządu . . . . .	220.967	96	.	222.847	4.644	6.523	.		
III.	„ leczenia . . . . .	619.187	58	.	500.000	.	.	119.188		
IV.	„ szczepienia . . . . .	57.601	86	.	57.930	.	328	.		
V.	Wydatki sanitarne . . . . .	11.555	22	.	9.400	.	.	2.155		
VI.	Zasiłki dla zakładów dobroczyn. . . . .	9.472	.	.	9.472	.	.	.		
VII.	Wydatki na cele wykształcenia . . . . .	530.251	53	.	516.135	175	.	13.941		
VIII.	Utrzymanie pomników histor. . . . .	32.578	16	.	13.900	.	.	18.678		
IX.	Kwaterunkowe żandarmeryi . . . . .	68.785	54	.	70.595	.	1.809	.		
X.	Drogi krajowe . . . . .	909.461	59	.	904.134	.	.	5.327		
XI.	Dotacje dla zakładów krajowych . . . . .	21.864	80	.	170.390	.	148.525	.		
XII.	Wydatki na szupaństwo . . . . .	41.614	60	1	28.500	.	.	13.115		
XIII.	Budowe wodne . . . . .	10.300	.	.	29.943	.	19.643	.		
XIV.	Odsetki od pożyczek i umarzanie tychże . . . . .	106.001	99	.	81.116	.	.	24.886		
XV.	Wydatki na cele gospodarstwa krajowego . . . . .	203.804	48	1	195.328	.	.	8.476		
XVI.	Różne wydatki . . . . .	168.395	09	1	94.100	21.410	.	52.885		
	Suma wydatków . . . . .	3,106.736	99	.	3,005.170	26.229	183.313	258.651		
	<b>Dochody.</b>							75.338		
I.	Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych . . . . .	4.020	43	.	.	.	.	4.020		
II.	Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych . . . . .	.	.	.	2.000	.	2.000	.		
III.	Dochody z dróg krajowych . . . . .	232.666	10	1	225.500	.	.	7.166		
IV.	Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych . . . . .	62.950	02	1	5.889	.	.	57.061		
V.	Zwroty zaliczek z lat ubiegłych . . . . .	21.464	56	1	25.000	.	3.535	.		
VI.	„ pożyczek . . . . .	5.734	20	.	6.837	.	1.103	.		
VII.	Dochody szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie . . . . .	5.000	.	.	5.390	.	390	.		
VIII.	Dochody kraj. szkół i folwarku w Dublanach . . . . .	28.274	.	.	28.274	.	.	.		
IX.	Dochody kraj. szkół i folwarku w Czernichowie . . . . .	22.190	.	.	22.190	.	.	.		
X.	Zwroty za sprawdzanie rachunków aptekarskich . . . . .	610	74	.	600	.	.	11		
XI.	Różne dochody . . . . .	47.101	92	1	1.000	.	.	46.102		
	Pożyczka na budowę pomieszczeń naucz. w Czernichowie . . . . .	.	.	.	12.000	.	12.000	.		
	Pożyczka na potrzeby szkół i folwarku w Dublanach . . . . .	.	.	.	11.600	.	11.600	.		
XII.	Dodatki do podatków . . . . .	2,579.762	34	.	2,787.750	.	207.988	.		
	Suma dochodów . . . . .	3,009.774	33	.	3,134.030	.	238.616	114.360		
	a z porówn. ze sumą wydatków okazuje się niedobór . . . . .	3,106.736	99	.	.	.	124.256	.		
		96.962	66	.						